

Hvordan man

måler

en bogstemperatur

Af Ole Togeby

Helle familien er på efterårsferie. Det regner og Kristen, 11 år, vil have noget at læse i. I sommerhusets reoler står der to bøger: Flemming og Co. på Perle og De tre Musketeerer. Hvilkens af de to skal man nu ride ham til at læse?

Der er mange ting, man kan overveje, bl. a. hvilken bog der har en passende sverhedsgrad for ham.

Det kan være lidt svært at finde ud af, for voksernes indtryk af den slags bøger er ofte af eldne dato - fra dengang da sunerne altid var lange og solrige og børgerne altid lekte og spændende.

Men man kan »stille« sig frem til om en bog vil være passende, hvad angår sverhedsgrad i orिंvalg og sætningsopbygning, man kan tage bogens temperatur. Og termometeret er et skønt teknisk instrument.

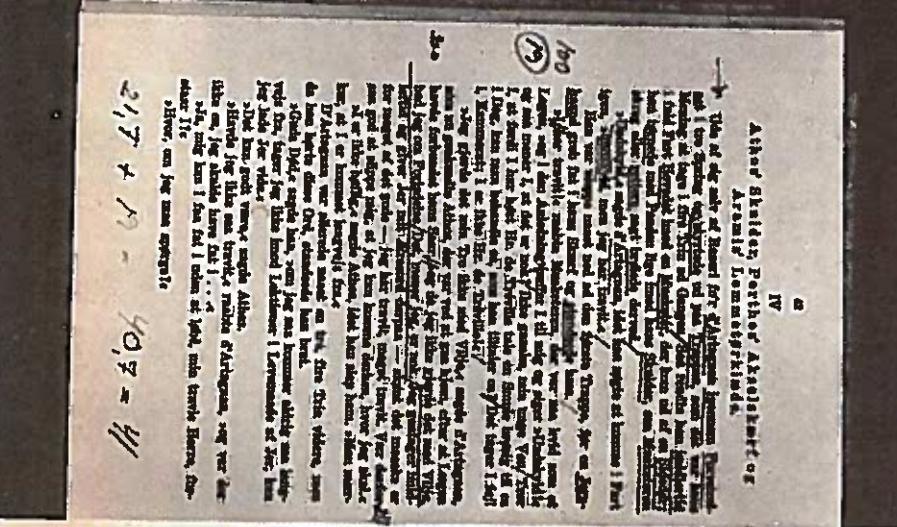
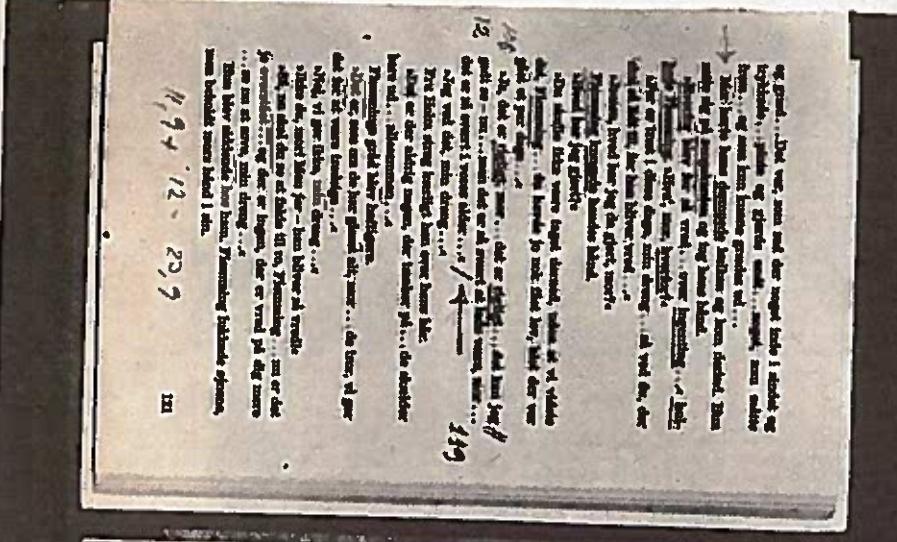
Lix står for læsbarhedsindex: Lix = meningstængde + lange ord meningstængde vil sige det gennemsnitlige antal af ord pr. mening.

Med mening menes der alt, hvad der står mellem to punktummer, eller andre tegn hvor der kommer stort bogstav efter, fx kolon. Man teller altså, hvor mange ord der er på 10 meningar, deler med 10, og har den gennemsnitlige meningstængde.

Med lange ord menes antallet af ord på mere end 6 bogstaver pr.

mange lange ord der er på 100 ord. Man teller altså, hvor mange ord der er på 100 ord. Man teller også et tal som kaldes lange ord.

Man legger de to tal sammen og man har lix. Vi kan tage 10 meningar og 100 ord fra hver af de to bøger fra sommerhusets hylder:

Aktor Skæder Porthos' Aktiviteter

IV

Aktor Skæder Flemming's Journal

V

ferien. Det kan man bedre, hvis man har noget at summenligne med. Og det har man her: En stor underhøjelse har vist, at skønlitterære bøger som regel kan placeres i nedendstende skema.

1.- 3. Klasse	11x 11-19
3.- 6. Klasse	22-27
6.- 7. Klasse	28-31
7.-10. Klasse	27-33

Man kan nu komme nærmere på en bestemmelte af teksterne. Det ser ud til, at musketertogen er sværere, end det Kristen plejer at læse. Det bedyder ikke, at der er umuligt for ham at læse den - hvis han er en læsehest, kan han galloperere igennem den. Men det betyder, at de fleste børn på klatserin synes, at den er for svær.

Flemming side 121:

I de 10 meningar fra Flemming-bogen er der 119 ord, det giver 11,9 pr. mening. På de første 100 ord er der 12 lange ord, $11,9 + 12 = 23,9$ og det afrundes til 24.

Musketerne side 42:

De ti meningar i musketerne indeholder 217 ord, det giver 21,7 pr. mening. De første 100 ord indeholder 19 lange ord, $21,7 + 19 = 40,7$, afrundet 41. Af denne op-

børnene og vi

Kender De

halve døgnets bedste time?

»Fortæl en historie!« Læs en bog, således har det lydt fra børn igennem generationer. Mennesker holder af historier – og dem der ikke selv kan læse, må have historiene læst højt. Mange nyder dagens stilletime, hvor man lygger sig ned på sofaen, studerer og læser op. Nogle føler sig stressede, de spiser at hjelpe læring tager for lang tid, når der ligger 1000 andre ting der skal gøres.

Denne avis er et lille, praktisk udslag af dette samarbejde. Fortælling også en inspirationskilde til yderligere interesse for børnebogsugen og dens mangeartede aktiviteter...

»Døgnets bedste halve times tidsens verden, hvor vi voksne kun sjældent kan følge dem. Men

er på én gang den længste og korteste hos Cleo, Gorm og deres 3 drenge. Langst, fordi vi spændende handling – hvis vi da som et godt væsen. Med lidt fan-

Børnebogsugen 1971

– ikke blot en festuge for børn, men i lige så høj grad en vigtig henvendelse til alle voksne, især forældre: Deres børns læsning og læseværer sættes i en uges søgelys på biblioteket overalt i landet, hos boghandleren, i radio og fjernsyn, i dagspresen, ugeblade og tidskrifter. Målet er bl. a. at skabe større interesse blandt voksne for børnebøger og børns læsning; midlet er at give voksne en gengivelse af den virkelighed, som barnet oplever, hvor det søger bøger – og den fantasieverden, som findes i de bøger, vi stiller til rådighed for vores børn. Med et sadant udgangspunkt skulle vi vokse nok kunne få tid til ud-

veksling af meninger og erfaringer – i hvert fald i børnebogsugen for dermed bedre at kunne hjelpe vore børn til den oplevelse det er ved at læse bøger!

Børnebogsugen er blevet til i praktisk og økonomisk samarbejde mellem Kulturministeriet, undervisningsministeriet, forlagsforeningen og boghandlere – og i høj grad med assistance fra lokale myndigheder rundt i landet.

Denne avis er et lille, praktisk ud-

slag af dette samarbejde. For-

håbentlig også en inspirationskilde til yderligere interesse for børne-

bogsugen og dens mangeartede ak-

tioner...

Mønt et Intalhan